

FLETËUDHËZUES I PAKETIMIT:
Informacion pér pacientin

FANS

Granula pér tretësirë orale - 80 mg (Ketoprofen Lizinë)

Lexojeni me kujdes këtë fletëudhëzues përparrë se të filloni përdorimin e barit.

- Ruajeni këtë fletëudhëzues. Mund të keni nevojë ta lexoni përsëri.
- Në qoftë se keni pyetje të mëtejshme, pyesni mjekun ose farmacistin tuaj.
- Ky bar është përshkruar për ju. Mos e jepni tek persona të tjerrë. Mund t' i dëmtointi at edhe pse mund t' keni të njëjtat simptoma si ju.
- Në qoftë se ndonjë prej efekteve anësore keqësoset ose në qoftë se vëreni ndonjë efekt tjetër anësor që nuk përmendet në këtë fletëudhëzues, ju lutemi t' njoftoni mjekun ose farmacistin tuaj.

Në këtë fletëudhëzues:

- Çfarë është Fans dhe përsë përdoret
- Përparrë se t' merrni Fans
- Si ta merrni Fans
- Efekte anësore t' mundshme
- Si ta ruani Fans
- Informacion i mëtejshëm

1. ÇFARË ËSHTË FANS DHE PËRSË PËRDORET

Fans përbën lëndën aktive ketoprofen lizinë. Ketoprofeni (si kripë e lizinës) është një bar antiinflamator josteroid (AIJS). Fans indikohet në trajtimin simptomatik të gjendjeve inflamatore të shqëruara me dhimbje, tilla si: artrit reumatoid, spondilit ankilozant, artrozë e shqëruar me dhimbje, reumatizëm ekstra - artikular, flogozë post - traumatike, gjendje flogjistike e shqëruar me dhimbje në odontoatri, otorinolaringoiatri, urologji dhe pneumologji.

2. PËRPARRA SE TË MERRNI FANS

Mos merrni Fans nëse:

- keni mbindjeshmëri ndaj ketoprofen lizinës, barnave të tjerrë antiinflamatorë ose ndaj ndonjërit prej përbërësve të tjerë të Fans;
- keni patur histori të mbindjeshmërisë të shqëruar me atak astme, bronkopazëm, rinit akut, urtikarie, polipe nazale, angioedemë, si pasojë e marrjes së ketoprofenit apo ndonjë bari tjetër me mekanizëm veprimi të njashëm (si p.sh. aspirina ose çdo antiinflamator josteroid tjetër);
- keni ulcer peptike / hemorragji aktive;
- keni patur histori të ulcerës peptike, gjakrrjedhjes gastrointestinale, perforim ose dispepsi kronike si pasojë e terapisë me barna antiinflamatori;
- keni patur histori të gjakrrjedhjes ose ulcerës peptike rekurrente (dy ose më shumë episode të ndryshme);
- keni sëmundjen Krohn ose kolit ulçeroz;
- keni patur histori të astmës bronkiale;
- keni insuficiencë të rendë hepatike, renale apo kardiak;
- keni ditatezë hemorragjike, çregullime të tjera të koagulimit, ose mjkoheni me terapi antikoagulant;
- jeni shtatzënë në tremujorin e fundit (edhe në dy tremujorët e parë mundësishët duhet shmhangu) ose duke ushqyer fëmijën me gji.

Tregoni kujdes të veçantë me Fans

Efekti anësore mund t'ë minimizohen me përdorimin e dozës efektive minimale pér kohën më të shkurtër të përdorimit që nevojitet pér t'ë kontrolluar simptomat.

Kujdes duhet t'ë tregohet në pacientë që marrin njëkohësisht barna që mund t'ë risin rrezikun pér ulcer ose hemorragji si

kortikosteroïdet orali, antikoagulantët si varfarina, frenuesit selektivë të rikapjes së serotoninës dhe antiagregantët si aspirina.

Pacientët që kanë apo kanë patur sëmundje gastrointestinale duhet t'ë monitorohen me kujdes nëse shqafen çregullime gastrointestinale, sidomos gjakrrjedhje gastrointestinale.

Përdorimi i AIJS mund t'ë shëndetësues i fans me AIJS (barna antiinflamator josteroidë), përfshirë frenuesit e cikloksigjenazës - 2, duhet t'ë evitohet.

Gjatë trajmitit me AIJS, ka patur raportime pér hemorragji gastrointestinale, ulcer apo perforacion, që mund t'ë jetë fatalë. Në t'ë moshuarit dhe pacientët me histori të ulcerës, sidomos nëse ka patur komplikime si hemorragji apo perforacion, rreziku pér hemorragji gastrointestinal, ulcera apo perforacion, është më i lartë me përdorimin e dozave t'ë larta të AIJS. Këta pacientë duhet t'ë nisin trajtimin me dozën më t'ë ulët t'ë mundshme. Përdorimi i

barnave gastroprotективë (si p.sh. misoprostoli apo frenuesit e pompës protonike) duhet t'ë merret në konsideratë pér këtë pacientë dhe pér pacientë që marrin doza t'ë ulët t'ë aspirinës dhe barna që mund t'ë risin rrezikun pér probleme gastrointestinale.

Pacientët me histori gastrointestinale, sidomos t'ë moshuarit, duhet t'ë flasin me mjekun ose farmacistin në lidhje me çdo simptomë abdominale (sidomos hemorrhagi gastrointestinale), në veçanti në fazat illestare të trajmitit. Të moshuarit kanë një frekuencë t'ë larta t'ë efekteve anësore ndaj AIJS, sidomos hemorrhagi dhe perforacione gastrointestinale, që mund t'ë jetë fatalë. Kur verifikohet hemorrhagi apo ulcer gastrointestinal në pacientë që marrin Fans, trajtimi duhet t'ë ndërpritet.

Shumë rralë janë reportuar efekte anësore t'ë rënda në lëkurë, disa prej tyre fatale, si dermatiti eksfoliativ, sindromi i Stevens - Johnson dhe nekroliza epidermale tokrike gjatë përdorimit të AIJS. Në fazat illestare të trajmitit, pacientët janë në rrezik më t'ë larta: në pjesën më t'ë madhe të rasteve, fillimi i efekteve anësore vihet në brenda muajit t'ë parë t'ë trajmitit. Fans duhet t'ë ndërpritet nëse shqafet rash, lezione në mukoza apo çdo simptomë tjetër mbindjeshmërie.

Në fillim të trajmitit, pacientët që vuajnë nga insuficiencia kardiake, cirroza, nefroza, insuficiencia renale kronike ose pacientët që marrin diuretikë, duhet t'ë monitorojnë funksionin renal me kujdes. Në këtë pacientë, marraja e ketoprofenit mund t'ë reduktojë fluskin e gjakut në veshka dhe t'ë shkaktojë insuficiencë renale. Kujdes duhet t'ë tregohet në pacientë me anamnezë pozitive pér hipertension dhe / ose insuficiencë kardiake kongestive t'ë lehtë në t'ë moderuar, duke qenë se gjatë trajmitit me AIJS është reportuar pér mbajtje t'ë lëngjeve dhe edemë.

Efektit antiinflamatore, analgjezike dhe antipiretike t'ë ketoprofenit, mund t'ë maskojnë simptomat e infeksionit (p.sh. temperaturën). Në pacientët me çregullime të funksionit hepatic ose anamnezë t'ë sëmundjeve hepatic, nivelet e transaminazave duhet t'ë monitorohen periodikisht, sidomos në rastin e terapisë afatgjatë. Gjatë përdorimit së ketoprofenit është reportuar pér raste t'ë ikrit ose hepatit.

Pacientët me astmatikë t'ë shqëruar me riniti kronik, sinuzit kronik dhe polipe nazale, janë t'ë ekspozuar më së shumti ndaj rrezikut pér alergji nga aspirina ose nga AIJS.

Përdorimi i ketoprofenit mund t'ë shkaktojë kriza astmatike ose bronkospazma, sidomos në pacientët alergjikë nga aspirina ose AIJS t'ë tjerë.

Pacientët me hipertension jo t'ë kontrolluar, insuficiencë kardiake kongestive, kardiopati iskemike, sëmundje arteriale periferike dhe/ose sëmundje cerebrovaskulare mund t'ë trajtohen me ketoprofen vetëm pasi t'ë jetë monitoruar me kujdes. Përparrë fillimit t'ë një trajtimi afatgjatë, kujdes duhet t'ë tregohet edhe në pacientë me rreziku pér sëmundje kardiovaskulare (si hipertension, hiperlipidemi, diabet melit, duhanpirje).

Në rastin kur shqafet turbullim i shkimit, është t'ë nevojshme që trajtimi t'ë ndërpritet.

Kujdes duhet t'ë tregohet në pacientë që kanë ose kanë patur alergji. Fans duhet t'ë përdoret me kujdes në pacientë me çregullime hemopoëtike, lupus eritematoz sistemik dhe çregullime t'ë tjera t'ë indit lidhor.

Kujdes duhet t'ë tregohet në çregullimet e funksionit hepatic, renal, kardiak dhe në gjendje që janë t'ë predispozuara në mbajtjen e lëngjeve. Në këtë raste, përdorimi i Fans mund t'ë shkaktojë përkëqësim t'ë funksionit renal dhe mbajtje t'ë lëngjeve.

Përdorimi i AIJS mund t'ë ulë fertilitetin. Për këtë arsyë, përdorimi i tij në gratë që mendojnë t'ë mbeten shtatzënë duhet t'ë evitohet.

Përdorimi i Fans në gratë që kanë probleme t'ë fertilitetit ose po monitorojnë fertilitetin duhet t'ë ndërpritet.

Fans mund t'ë risë rrezikun pér atak kardiak ose iktus. Ky rrezik është më i mundshëm gjatë përdorimit t'ë dozave më t'ë larta dhe trajtimi afatgjatë. Nuk duhet t'ë tekalohet doza e rekomanduar.

Marrja e barnave t'ë tjera

Njofoni mjekun ose farmacistin tuaj në qoftë se jeni duke marrë, keni marrë së fundmi ose mund t'ë merrni barna t'ë tjera, përfshirë ato pa recevêt.

Ndërveprimet e mëposhtme i referohen klasës së antiinflamatorëve josteroidë në përgjithësi.

- Antiinflamatorët josteroidë: marrja e njëkohshme e AIJS t'ë ndryshëm mund t'ë risë rrezikun pér ulcera dhe hemorragji gastrointestinale pér efekt sinergjik;

- Antikoagulantët (heparin, varfarina): AIJS mund t'ë risin efektive e antikoagulantëve, rrezikun pér hemorragji;

- Antiagregantët (tiklopidinë, klopodogrel) dhe frenuesit selektivë t'ë rikapjes së serotoninës (SSRI): rritje e rrezikut pér gjakrrjedhje pér shkak t'ë frenimet t'ë pikkëzave t'ë gjakut dhe dëmtimit t'ë mukozaës intestinale;

- Litium: AIJS risin nivelet plazmatike t'ë litiumit (reduktim i ekskretimit renal t'ë tij), t'ë cilat mund t'ë arrinë nivele toksike; doza

e litiumit duhet t'ë përshtatet gjatë trajmitit me ketoprofen dhe me AIJS t'ë tjerë;

- Metotreksat: ulje e klirensit renal t'ë metotreksatit (ritje e toksicitetit);

- Diuretikë: rritje e rezikut pér insuficiencë renale pér shkak t'ë reduktimit t'ë flusnit t'ë gjakut në veshka e shkaktuar nga frenimi i prostaglandinave;

- ACE bllokues dhe antagonistë t'ë angiotenzinës II: në disa pacientë me çregullim t'ë funksionit renal (pacientë t'ë dehidratuar ose t'ë moshuar), marraja e njëkohshme mund t'ë përkëqësojë funksionin renal, që përfshin insuficiencë renale akute. Kujdes duhet patur në pacientët e moshuar. Pacientët duhet t'ë jetë hidratuar në mënyrë t'ë përshtatshme. Duhet t'ë merrët t'ë hidratuar në monitorimi i funksionit renal pas fillimit të terapisë me Fans;

- Kortikosteroidët: risin rrezikun pér ulcer ose hemorragji gastrointestinale;

- Pentoksifilina: rritje e toksicitetit në gjak, me anemi t'ë rëndë që shqafet një javë pas nisjes së trajmitit me antiinflamatorë josteroidë;

- Sulfanilurekët: rritje e efektit hipoglicemic t'ë sulfanilurekëve;

- Antihypertensivët (beta - bllokuesit, ACE - bllokuesit, diuretikët): trajtimi me AIJS mund t'ë reduktojë efektin e tyre antihypertensiv;

- Ciklosporina dha takrolimus: rritje e rrezikut pér nefrotoksicitet;

- Trombolitikët: rritje e rrezikut pér gjakrrjedhje;

- Probenecid: rritje e përqëndrimt plazmatik t'ë ketoprofenit.

Shtatzënia, ushqimi me gji dhe fertiliteti

Shtatzënia

Njofoni mjekun ose farmacistin tuaj në qoftë se jeni shtatzënë ose po planifikoni t'ë mbeteni shtatzënë.

Kësilllohet që t'ë evitohet përdorimi i antiinflamatorëve josteroidë gjatë tremujorët t'ë parë dhe t'ë dët, përashtuar raslet kur përfitimi potencial pér nënën e tejkalon rrezikun potencial ndaj t'ë cilët ekspozohet fetusi.

Antiinflamatorët josteroidë janë t'ë kundërndikuar gjatë tremujorit t'ë tretë t'ë shtatzënës duke qenë se përdorimi i tyre shqërohet me rrezikun pér myllje t'ë duktus arterioz t'ë fetusit dhe mundësi pér hipertension pulmonar t'ë vazhdueshë tek i porsalinduri.

Gjithashtu, lindja mund t'ë vonohet dhe procesi i lindjes mund t'ë zgjatet.

Ushqimi me gji

Nuk rekomandohet gjatë ushqimit me gji.

Fertiliteti

Përdorimi pér një kohë t'ë gjatë i disa antiinflamatorëve josteroidë mund t'ë ulë fertilitetin tek femrat. Ky efekt zhduket kur trajtimi ndërpritet.

Të evitohet në femrat që kanë probleme t'ë fertilitetit.

Drejtimi i automjetit dhe përdorimi i makinerive

Duke qenë se ketoprofeni mund t'ë shkaktojë marrje mendsh, përgjumje, vertigo dhe probleme me shkimin, duhet patur kujdes kur drejtohet automjeti dhe përdoren makineri. Nëse shqafet këto simptoma, nuk duhen kryer këto aktivitetë.

3. SI TA MERRNI FANS

Gjithmonë merrni Fans sipas kësillës së mjekut. Në qoftë se nuk jeni i sigurt, kontaktoni me mjekun ose farmacistin.

Doza e rekomanduar pér t'ë rritur është 1 bustinë 80 mg, 3 herë në ditë gjatë ngërni.

Në pacientët e moshuar, doza duhet t'ë përcaktohet nga mjeku.

Efektet e padëshiruara mund t'ë minimizohen duke përdorur dozën më t'ë ulët efektive t'ë nevojshme pér t'ë kontrolluar simptomat, pér një periuðe sa më t'ë shkurtër.

Pacientët me insuficiencë hepatike duhet t'ë marrin dozën efektive më t'ë ulët t'ë rekomanduar.

Pacientët me insuficiencë renale t'ë lehtë në t'ë moderuar duhet t'ë monitorojnë vëllimin e diurezës dhe funksionin renal përparrë marresës së Fans.

Në qoftë se keni marrë më shumë Fans

Në qoftë se keni marrë më shumë Fans se sasia që duhet t'ë merrni, ose në qoftë se fëmijët e kanë marrë gabimisht këtë bar, ju lutemi t'ë kontaktoni mjekun tuaj, spitalin, ose t'ë telefononi urgjencën pér t'ë marrë një mendim pér rrezikun dhe kësillë pér veprimet që duhet t'ë ndëmerren.

Në qoftë se keni haruar t'ë merrni Fans

Në qoftë se harroni një dozë (ose më shumë doza), merrni dozën në vazhdin kur t'ë jetë koha pér marrjen e zakonshme t'ë saj. Mos merrni një dozë t'ë dyfishtë (ose më t'ë lartë) pér t'ë plotësuar dozën (dozat) e haruar(a).

Në qoftë se keni pyetje t'ë mëtejshme mbi përdorimin e këtij produkti, pyesni mjekun ose farmacistin tuaj.

4. EFEKTE ANËSORE TË MUNDSHME

Si t'ë gjitha barnat e tjera, Fans mund t'ë shkaktojë efekte anësore, megjithëse që çdo shkak i manifeston.

Antiinflamatorët josteroidë mund t'ë shkaktojnë:

- shqetësimë gastrointestinale si: diskomfort, t'ë përziera, diarre dhe ndonjëherë edhe hemorragji apo ulcer;

- reaksione mbindjeshmërie që mund t'ë shfaqen si: rash, angioedemë dhe bronkopazëm;

- insuficiencë renale (veçanërisht në pacientë me dëmtim t'ë veshkave); në rastë t'ë rralla nekroza papilarë ose fibroza intersticiale mund t'ë çojë në insuficiencë renale;

- efekte t'ë tjera (më rralla) si: dhimbje koke, marrje mendsh, nervozizëm, depresion, përgjumje, pagjumësi, vertigo, probleme t'ë dëmtimit (si tinitus), ndjeshmëri nga drita, hematuri, sëmundje t'ë gjakut, mbajtje t'ë lëngjeve (rralla është vënë rë insuficiencë kardiak), rritje t'ë presionit t'ë gjakut, dëmtimi t'ë mëjçisë, alveolit, eozinofili t'ë mushkërisë, pankreatit, probleme t'ë shkimit, sindrom Stevens - Johnson, nekrolizi epidermale tokrike.

Gjithashtu janë reportuar edhe raste t'ë rralla koliti (ose përkëqësimi i gjendjes së kolitit), sëmundje Krohn dhe meningiti aspektik. Pacientët me sëmundje të indit lidhor